

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte: Toma Nadejda,
Judecătorii: Diaconu Iurie și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Tataru Gheorghe în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2021, în cauza penală în privința lui

Caras Andrei xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare:

Prima instanță: 11.02.2021 – 19.02.2021

Instanța de apel: 02.04.2021 – 05.05.2021

Instanța de recurs: 17.09.2021 – 01.12.2021.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 19 februarie 2021, *pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Caras Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, la 9 (nouă) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate Bozian Luminița, fiind dispusă încasarea din contul lui Caras Andrei în beneficiul lui Bozian Luminița, suma de 20 000 (douăzeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

A fost dispusă încasarea din contul lui Caras Andrei în beneficiul statului, suma de 16 972 (șaisprezece mii nouă sute șaptezeci și doi) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt că Caras Andrei, la data de 17 decembrie 2020, aproximativ în a doua jumătate a zilei, timpul exact nu a fost posibil de stabilit, aflându-se într-un vagon improvizat ca domiciliu, amplasat în xxxxx, după ce împreună cu Bozian Ruslan, au consumat băuturi spirtoase, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în rezultatul unui conflict spontan, având scopul lipsirii de viață, i-a aplicat lui Bozian Ruslan,

o lovitură cu un cuțit în regiunea gâtului, urmare a căreia Bozian Ruslan a decedat. Conform raportului de expertiză judiciară nr. 202003C3316 din 03 februarie 2021, moartea lui Bozian Ruslan a survenit în rezultatul hemoragiei externe cauzată de lezarea carotidei și venei jugulare stânga, consecință a plăgii tăiat înțepate penetrante în cavitatea bucală. La examinarea medico-legală a cadavrului s-au depistat leziuni corporale: plagă tăiat-înțepată, penetrantă, oarbă, în cavitatea bucală, oarbă, cu lezarea pielii, mușchilor, vaselor magistrale – leziune care a apărut la lovire cu un obiect tăietor-înțepător, cu 0-30 min. până la deces și ca periculoasă pentru viață se califică ca vătămare corporală gravă, plaga are următoarea traiectorie, de la stânga la dreapta, de jos în sus, dinainte înapoi se finisează orb în ramura osului mandibulei din dreapta. Conform actului de cercetare toxicologică în sângele cadavrului lui Bozian Ruslan s-a depistat alcool etilic 1,76%, cantitate ce corespunde stării medii de ebrietate medie, substanțe psihotrope nu s-au depistat.

Astfel, acțiunile lui Caras Andrei, au fost încadrate în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, *adică omorul intenționat a unei persoane*.

3. Avocatul Tataru Gheorghii în numele inculpatului, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei lui Caras Andrei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

În motivarea apelului a indicat, că cauza penală a fost examinată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, astfel că inculpatul și-a recunoscut vinovăția.

Prin urmare, a menționat apărarea că întrucât limitele noi a pedepsei sunt 6 ani 8 luni – limita minimă, și 10 ani – limita maximă, consideră că la stabilirea pedepsei inculpatului Caras Andrei, prima instanță nu a ținut cont de circumstanțele atenuante și importante ale cauzei, reținute de organul de urmărire penală, și anume: contribuirea activă la descoperirea infracțiunii; recunoașterea vinovăției; căința sinceră; faptul că anterior inculpatul nu a fost condamnat.

În acest context, a conchis că circumstanțele expuse supra atestă că inculpatului urmează să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2021, a fost respins apelul ca nefondat și menținută sentința primei instanțe.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că prima instanță a respectat și a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a apreciat probele administrate la faza de urmărire penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Caras Andrei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, omorul intenționat al unei persoane.

Cu referire la pedeapsa stabilită inculpatului, instanța de apel a menționat că analizând circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui Caras Andrei în viața socială, precum și cel de până la săvârșirea infracțiunii incriminate și după, consideră că în raport cu fapta săvârșită, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, ținând cont de prevederile art. 364¹ Cod de procedura penală, corijarea și reeducarea acestuia va fi posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

5. Avocatul Tataru Gheorghe în numele inculpatului Caras Andrei, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, contestă hotărârile instanțelor de fond cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a acestora, în partea stabilirii pedepsei inculpatului Caras Andrei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Caras Andrei să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, pe un termen de 6 ani 8 luni închisoare.

În argumentarea recursului susține, că la stabilirea pedepsei aplicate inculpatului, instanțele de fond nu au apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, ignorând prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal.

Astfel, indică apărarea că instanțele de fond nu s-au expus asupra circumstanțelor atenuante, și anume: contribuirea activă la descoperirea infracțiunii; recunoașterea vinovăției; căința sinceră și faptul că anterior inculpatul nu a fost condamnat, precizând că inculpatului urmează să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă pe un termen de 6 ani 8 luni.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

Dispozițiile art. 422 Cod de procedură penală, prevăd expres că termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 05 mai 2021, (f.d.11-14, vol.II), cu participarea inculpatului și avocatului acestuia, care au fost înștiințați despre ziua pronunțării deciziei motivate, stabilită pentru data de 16 iunie 2021.

De asemenea, instanța de recurs atestă că atât inculpatul, precum și

avocatul inculpatului la data stabilită pentru pronunțarea deciziei motivate, nu s-au prezentat în ședința de judecată, însă copia acesteia a fost expediată pentru cunoștință inculpatului Caras Andrei și avocatului Tataru Gheorghe în numele inculpatului (f.d.28, vol.II).

La caz, termenul de declarare a recursului se calculează din 17 iunie 2021, ziua imediat următoare datei pronunțării deciziei motivate și a expirat la 19 iulie 2021, aceasta fiind și ultima zi de depunere a recursului, pe când avocatul în numele inculpatului a declarat recursul la 21 iulie 2021, respectiv cu depășirea termenului de declarare a acestuia.

Colegiul penal stabilește că deși inculpatul și avocatul acestuia nu s-au prezentat la ședința de judecată privind pronunțarea deciziei motivate, aceștia au cunoscut despre examinarea dosarului, astfel că omisiunea de a respecta termenul de depunere a recursului nu poate fi imputată instanței de judecată, or, inculpatul și partea apărării urmau să se intereseze de soarta dosarului, având obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (*cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, cauza Ghirea versus Moldova din 26 iunie 2012*), de a proteja drepturile inculpatului de acces la instanță, inclusiv și de a depune în termenul legal cererea de recurs, fapt însă ignorat de către aceștia, ce în consecință, s-a soldat cu omiterea nejustificată a termenului de declarare a recursului.

Potrivit prevederilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Conform art. 231 Cod de procedură penală, termenele stabilite de prezentul cod se calculează pe ore, zile, luni și ani. La calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazurile în care legea dispune altfel. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Colegiul penal menționează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 422, 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide, că recursul declarat de avocatul Tataru Gheorghe în numele inculpatului este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Tataru Gheorghii în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2021, în cauza penală în privința lui Caras Andrei xxxxx, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **03 februarie 2022.**

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Diaconu Iurie

Boico Victor